

Espoon Vammaisneuvosto
RAKENNETAAN KAIKILLE -työryhmä

17.9.2020

Vammaisneuvoston ja sen Rakennetaan Kaikille- työryhmän lausunto Tapiolan jalkapallostadion, 210807, asemakaavan muutos

Lausunto pohjautuu esittelyyn Rakennetaan kaikille -työryhmässä 3.9.2020.

Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille -työryhmä (jatkossa RAKA) esittää seuraavien asioiden huomioon ottamista, jotta Tapiolan Stadionista ympäristöineen saadaan rakennettua kaikille käyttäjilleen esteetön, turvallinen ja käytettävä alue rakennuksineen.

Yleistä

Erityisen esteettömyyden alueeksi merkitseminen on hienoa ko. asemakaavasuunnitelmassa. On tärkeää tarjota viihtyisiä liikuntapaikkoja, jotka kutsuvat mukaan kaikki kuntalaiset. Liikunta hyödyntää niin yhteiskuntaa kuin yksilöä ja siksi on tärkeää poistaa kaikki esteet.

Alueen eri käyttäjien roolit tunnistettava selkeästi kaikille sopivan alueen luomiseksi – on urheilijaa, valmentajaa, katsojaa, läheistä, työntekijää - mutta samalla ko. rooleissa oleva henkilö voi olla toimintaesteinen ja hänen osallisuutensa tulee mahdollistaa.

Suunnittelun lähtökohtana tulee olla esteettömyyden osalta myös se, että esteetön reitti on aina lyhin samalla turvallisuusnäkökohdat huomioiden.

Urheilupuiston toiminnot

Yhdenvertaista osallisuutta tarjoava urheilupuistoalue olisi Espoo Kaikille- tavoitteen mukainen suunnitelma.

Erlaisia toimintaesteisille henkilöille sopivia liikuntapaikkoja ja katselupaikkoja voisi olla useita:

- kaikille sopiva 'juoksurata'. Pinnoite sopii niin kävelyyn kuin kelaamiseen (ei kilpakelausta) ja kepin kanssa liikkumiseen. Radan vierellä tulee olla levähdyspaikkoja.
- alue boccialle ja/tai mölkylle, tms. pelikenttä seurustelupeleille sekä levähdyspenkkejä pelaajille.
- pingispöytä.
- alue sulkapallolle ja/tai tennikselle (verkkopelikenttä, jossa verkon saa itse asettaa haluamalleen korkeudelle).

- kuntosalitelineet, joita on mahdollisuus käyttää myös pyörätuolista tai lyhytkasvuisena.
- lasten leikkipaikka, jossa esteettömiä leikkivälineitä.
- katsomoihin esteetön pääsy ja riittävästi pyörätuolipaikkoja.
- urheilijoille tarkoitettujen tilojen esteettömyys huomioitava.

Kentille tulisi olla esteetön ja mahdollisimman lyhyt etäisyys esim. parkkipaikalta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää mahdollisiin aitausten kulku-aukkoihin – niiden tulee olla tarpeeksi leveitä mm. sähköpyörätuolikäyttäjän kuljettavaksi.

Kentän materiaali sopiva mm. pyörällisillä apuvälineillä kulkeville.

Kenttien vieressä on oltava levähdyspaikkoja.

Katsojana oleminen on osa osallisuutta ja siksi myös kaikkien peli- ja suorituspaikkojen lähellä on oltava istuma- tms. levähdyspaikkoja.

Tärkeä asia yleistä viihtyvyyttä on myös yleisö-wc-tilojen rakentaminen.

Alueella on oltava kohtuullinen etäisyys tiloihin, jossa on toimiva inva-wc. Lastenhoituhuone on toteutettava erillisenä (ei inva-wc-tilan yhteyteen).

Ulkoalueet, saapuminen

Liikenneyhteyksien suunnitteluun kiinnitettävä vielä erityistä huomiota, koska alueella paljon ja jopa yhtäaikaista massatapahtumia. Esteettömyys ko. suunnittelussa oltava merkittävä painotusasia.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää mahdollisiin aitausten kulkuaukkoihin – niiden tulee olla tarpeeksi leveitä mm. sähköpyörätuolikäyttäjän kuljettavaksi.

Esittelyssä nousi esille huoli Jousenkaaren koulun turvallisesta kulkuväylästä (koululla pieniä koululaisia ja koululla on myös paljon kuntalaiskäyttöä ja massatapahtumia jopa kesäisin).

Jäähallille suuntautuva suurikokoisten autojen liikenne tai pysäköinti ei saa sijaita liian lähellä pääasiallista kouluun saapumisväylää. Liikennesuunnitelmia kannattaa tehdä yhdessä ko. koulun henkilöstön ja muiden käyttäjien kanssa.

Ulkoalueet, Paikoitus ja saattoliikennepaikat

Suunnitelmissa on hyvin otettu huomioon sisään tulon saattoliikenne ja LE-pysäköintipaikat.

Rakennuksen yksityiskohtien tarkentuessa tulee varmistaa saattopaikoilta ja LE-pysäköintipaikoilta kulku mahdollisimman risteämättömästi muiden halliin saapuvien kanssa.

Ulkoalueet, Pihat ja kulkureitit

Pihan tasaisuus ja kulkureittien sopiva päällyste ovat tärkeitä esteettömän liikkumisen mahdollistamiseksi myös pyörällisillä apuvälineillä kulkeville.

Myös eri kulkuväyliä rajaaviin ja ohjaaviin reunamateriaaleihin (mm. kivetyksiin) kiinnitettävä erityistä huomiota niiden saamiseksi esteettömiksi kulkukohdassaan.

Eri puolilla aluetta tulee olla kulkureittien varrella ja suorituspaikkojen vieressä riittävästi levähdyspaikkoja.

Joillakin kulkureiteillä olisi hyvä olla tukikaiteita. Tukikaiteet palvelevat toimintaesteisiä, mutta myös aktiiviliikkuja esim. venyttelytelineinä.

Alueen valaistus tulee olla myös ilta- ja talviaikaan riittävä esteettömyyden ja turvallisuuden näkökulmasta.

Ulkoalueet, Ulko-opasteet

Opastejärjestelyjen tulee olla johdonmukaisia ja selkeitä.

Näkövammaisten lisäksi selkeät opasteet palvelevat ikääntyneitä, lapsia sekä laajaa ryhmää niitä, joilla on muista syistä vaikeuksia lukea/nähdä.

Opasteissa tärkeintä ovat hyvä koko ja hyvät värikontrastit ympäröivään tilaan nähden. Espoon kaupungin ohjeiden mukainen ilme opasteissa ei välttämättä ole ulko-opasteissa riittävän erottuva.

RAKA haluaa nähdäkseen vielä opastesuunnitelmat sopivassa kohdassa jatkosuunnittelua.

Sisätilat, LE-wc (esteetön wc)

Tärkeä asia yleistä viihtyvyyttä on myös yleisö-wc-tilojen rakentaminen.

Alueella on oltava kohtuullinen etäisyys tiloihin, jossa on toimiva inva-wc. Lastenhoituhuone on toteutettava erillisenä (ei inva-wc-tilan yhteyteen).

Kokoontumistilat varustetaan induktiosilmukalla.

Espoossa 17.9.2020

Pirkko Kuusela
Puheenjohtaja
Espoon Vammaisneuvosto

Hanne Österberg
Puheenjohtaja
Rakennetaan kaikille -työryhmä

Jakelu: Kaupunkisuunnittelulautakunta
Tiedoksi: Vammaisneuvosto ja Rakennetaan kaikille -työryhmä